

Jaarverslag 2023

Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle - DSG Zwolle -

Zwolle, juni 2024

INHOUDSOPGAVE

1. VOORWOORD BESTUUR	3
2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING	4
3. BEOOGDE RESULTATEN	5
4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2023	6
5. RESULTATEN EN CONCLUSIE	8
6. DOELEN VOOR 2024	9

1. VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van het jaar 2023, het zevende jaar van DSG Zwolle (Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle).

DSG Zwolle is actief vanuit het verlangen om de pastorale en diaconale steun aan (ex-)gedetineerden uit te breiden en het netwerk van betrokken kerken en andere partners in de regio Zwolle te vergroten. DSG Zwolle wil bestaande initiatieven samenbundelen, de inzet van vrijwilligers optimaliseren, het netwerk van kerken en organisaties ondersteunen en zo – in samenwerking met andere relevante partijen – zorg dragen voor een goed aanbod van in- en nazorg voor (ex-) gedetineerden en hun families.

In 2023 waren weer veel activiteiten met vrijwilligers mogelijk in de PI Zwolle. Projecten zoals de bakworkshops, de Alpha-Prisons, het voorleesproject en project 'Uitzicht'. Bij project Uitzicht hebben studenten en gedetineerden samen nagedacht over het thema 'Uitzicht'. Daarna hebben zij samen de binnenmuur van de vrouwenafdeling beschilderd. Een prachtige manier om verbinding te maken en samen te werken aan een mooi project.

In dit zevende jaar dat deze stichting actief is kijken we met dankbaarheid terug op een mooi jaar. We zijn blij met de mogelijkheden die we in het afgelopen jaar kregen om van betekenis te zijn voor (ex-)gedetineerden. Tegelijk hebben we gedroomd over verdere toekomstplannen met de vraag wat kunnen we nog meer betekenen voor gedetineerden en wat kunnen gedetineerden voor de kerken en voor de stad betekenen? In het najaar zijn een aantal verkennende stappen gezet met een aantal christelijke ondernemers. In het komende jaar hopen we daar een vervolg aan te kunnen geven.

2023 was een speciaal jaar voor de stichting. Op 9 november 2023 is er een symbolische brug geslagen tussen de wereld binnen de gevangismuren en de wereld daarbuiten. De samenwerking tussen DSG Zwolle en de Dienst Geestelijke Verzorging van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (DGV-DJI) dat al vastgelegd was in een convenant werd nu officieel gemaakt. Vertegenwoordigers van de Zwolse kerken, vrijwilligers, directie PI Zwolle en andere betrokken partijen waren getuige van de ondertekening van dit convenant door dhr. R. Timmer (directeur DGV-DJI) en ds. W. Plantinga (voorzitter DSG Zwolle) tijdens een feestelijke bijeenkomst in de PI Zwolle. Een erkenning van de rol van DSG Zwolle mede door de inzet van de diaconaal pastor in de PI Zwolle. Het convenant benadrukt de kracht van verbinding en samenwerking.

Zwolle, juni 2024

Bestuur DSG Zwolle;
ds. W.J. Plantinga, voorzitter
dhr. D. Renkema, secretaris
mw. L.S. Sebens-Los, penningmeester
mw. I.O.C. van der Zee – Kooijman, algemeen bestuurslid
dhr. G. Verheij, algemeen bestuurslid

2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING

Aanleiding

In Zwolle is een Penitentiaire inrichting (PI) gevestigd aan de Huub van Doornestraat 15. De PI Zwolle bestaat uit twee locaties, zuid 1 en zuid 2, en biedt plaats aan ongeveer 400 gedetineerden. Veel kerken zijn bereid om ex-gedetineerden op te vangen na hun detentie. Ondanks alle goede intenties en bereidheid is de kloof tussen gevangenis en samenleving groot. Het Centrum voor Justitiepastoraat (CJP) heeft in 2014 opdracht gegeven onderzoek te doen naar nazorg aan ex-gedetineerden in Zwolle.

In mei 2016 zijn de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd tijdens een netwerkmiddag waar betrokken vrijwilligers en professionals aanwezig waren. Uit het onderzoek blijkt dat veel kerken in Zwolle moeite hebben met het opbouwen van een band met ex-gedetineerden. Binnen het Diaconaal Platform Zwolle (DPZ), een koepel waarin 27 diaconieën in Zwolle samenwerken, lijken de mensen met detentie-ervaring een vergeten groep. Daarnaast blijken kerken met Stip in Zwolle niet structureel ingebed te zijn in het nazorgnetwerk. Er zijn veel organisaties betrokken bij het werk onder gevangenen, maar onderling is er weinig samenhang. Op grond van dit onderzoek zien de onderzoekers mogelijkheden tot verbetering van het nazorgnetwerk in Zwolle.

Visie

DSG Zwolle wordt gedreven door het geloof dat elk mens waardevol is en dat God geen mens afwijst of loslaat – wat de omstandigheden ook zijn. Die overtuiging wordt benadrukt door de woorden van Jezus in Mattheus 25:36: *“Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe”*. Geïnspireerd door dit geloof is een stichting opgericht die kerken en organisaties in de regio Zwolle helpt om in verbinding te staan met (ex-)gedetineerden en hun families.

Doelstelling

DSG Zwolle wil de werkzaamheden van de nog redelijk nieuwe stichting verder uitbouwen door:

- vanuit de christelijke levensovertuiging en geïnspireerd door het evangelie van Jezus Christus met name diaconale zorg bieden aan (ex-)gedetineerden in Zwolle en hun families;
- het netwerk van kerken en diaconieën in de regio Zwolle inzetten, aansporen en ondersteunen in het realiseren van deze zorg door:
 - de inzet van (kerkelijke) vrijwilligers in de PI Zwolle te vergroten;
 - het leveren van nazorg vanuit (bestaande) projecten en personen;
 - het bieden van financiële ondersteuning aan de stichting.
- Een aanspreekpunt zijn voor partners en inzetten op een goede samenwerkingsrelatie met relevante organisaties zoals Stichting Exodus, Kerken met Stip, De Gift City, Sociale wijkteams, Gemeente Zwolle en andere partners met het oog op het gezamenlijk aanbod van de juiste (na)zorg.

3. BEOOGDE RESULTATEN PROJECTJAAR 2023

1. De inzet van vrijwilligers wordt zo mogelijk uitgebouwd, zodat de crea-workshops weer opgestart kunnen worden en de bakworkshops uitgebreid kunnen worden naar andere afdelingen. Onderzocht wordt of er extra activiteiten georganiseerd kunnen worden bij de reguliere afdelingen van de vrouwen en de afdelingen van de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een Alpha-cursus gegeven in de PI Zwolle bij de vrouwen en viermaal bij de mannen.
3. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden.
4. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan tenminste twaalf (ex-)gedetineerden van de PI Zwolle. Dit betreft met name hulp bij praktische vraagstukken zoals kleding, spullen, netwerk en/of meubels.
5. Het voorleesproject zal tenminste elf keer in de PI Zwolle worden aangeboden op de reguliere afdelingen en elf keer bij de terroristenafdeling.
6. De stichting onderhoudt warme contacten met de kerken in de Regio Zwolle en zoekt vanuit tenminste acht kerken de toezegging tot structurele steun.
7. De stichting zoekt tenminste twee fondsen die het werk willen ondersteunen.
8. De stichting hoopt dat het aantal Kerken met Stip in de regio Zwolle uitgebreid wordt en kerken actief betrokken worden bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor (ex-) gedetineerden.
9. Om de betrokkenheid binnen het netwerk te vergroten zal de stichting tweemaal per jaar een nieuwsbrief opstellen en verspreiden.

4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2023

Projecten met vrijwilligers

Crea- en bakworkshops:

In 2023 zijn zesendertig bakworkshops gehouden op verschillende afdelingen in de PI Zwolle.

Haak-/brei projecten:

De voorraad wol die door een kerk is aangeleverd is bijna uitgeput, maar ook in 2023 zijn door een aantal enthousiaste dames sjaals en mutsen gebreid of gehaakt voor dak- en thuislozen.

Voorleesproject: 'papa/mama leest voor':

Dit voorleesproject, waarbij een gedetineerde (groot-)ouder een boekje voorleest voor de camera kon in 2023 samen met vrijwilligers tweeëntwintigmaal verzorgd worden. Totaal deden hier in de PI Zwolle zo'n honderdvijftig papa's of mama's aan mee. In 2023 zijn we overgegaan op een nieuwe manier van versturen. De filmpjes werden eerst op DVD gebrand, maar worden nu via een beveiligde postbus verstuurd via e-mail.

Alpha-Prisons

In 2023 werd er acht keer een Alpha-Prisons georganiseerd en twee keer een Alpha+ cursus. De Alpha-Prisons (variant van de basiscursus over het christelijk geloof speciaal voor de gevangenis) bestaat in de regel uit acht bijeenkomsten van een tot anderhalf uur. De Alpha+ cursus is een vervolg op de Alpha-cursus en bestaat uit vier of acht bijeenkomsten van een uur. De cursussen werden gegeven door de diaconaal pastor samen met vrijwilligers. Totaal deden er vijfenveertig gedetineerden aan mee. Daarnaast is er met twee gedetineerden een individueel traject geweest dat bestond uit het eenmaal per veertien dagen doornemen van het werkboekje.

Extra activiteiten:

Project 'Uitzicht'

In 2023 heeft het project 'Uitzicht' plaatsgevonden. Project Uitzicht is een samenwerking tussen PI Zwolle, GV en RE:Link, studentenpastoraat. De binnenmuren van Zuid2 zijn beschilderd door studenten en gedetineerden samen. Onder leiding van twee kunstenaars hebben gedetineerden en studenten in twee workshops nagedacht over de vraag 'wat is uitzicht voor jou?' Met de uitkomsten zijn zij aan de slag gegaan en zijn er mooie tekeningen op de muren geschilderd.

Eindejaar attenties

De stichting heeft medewerking verleend aan de eindejaar attenties voor alle gedetineerden in de PI Zwolle. Zo zijn vanuit het netwerk van de kerken in de regio shampoos, chocola en puzzelboekjes geschonken voor de pakketjes die door het team van de geestelijk verzorgers zijn uitgedeeld. Dit betrof zo'n driehonderdvijftig pakketjes.

Diaconale zorg voor gedetineerden

Kleding, schoenen en speciale verzoeken

- Op praktisch gebied vond deze ondersteuning plaats in de vorm van gerichte en specifieke aanvragen voor vijftien gedetineerden voor kleding en/of schoenen. Voor de diverse kledingverzoeken is dankbaar gebruik gemaakt van 'Dubbelgoed' waar kosteloos kleding opgehaald kan worden. Voor een enkele specifieke wens moest kleding gekocht worden.
- Naast specifieke wensen zijn er meer algemene vragen rondom kleding voor alle gedetineerden. Te denken valt aan winterjassen, jogging- of trainingsbroeken of kledingstukken in bijzondere maten, grote of juist hele kleine maatjes.
- Voor drie gedetineerden is kleding opgehaald bij een kliniek of ander adres.
- Speciale verzoeken van twee gedetineerden in de vorm van koffers of tassen.
- Via een speciale procedure een vogeltje met kooi aangeschaft en ingevoerd in de PI Zwolle.

Dagbesteding

In 2023 waren er ook vier specifieke verzoeken waarin nauw samen is gewerkt met casemanagers of hulpverleners in de PI. Gedetineerden waarbij het eigen netwerk niet of niet voldoende kan worden ingeschakeld. Bijvoorbeeld bij het vinden van een maatje om een netwerk op te bouwen of hulp bij het vinden van passend werk en/of dagbesteding. Voor twee gedetineerden is het gelukt om te bemiddelen bij dagbesteding in Zwolle.

Kerken in Zwolle & nieuwsbrieven

Om de betrokkenheid van kerken te vergroten is bekendheid met het werk van het justitiepastoraat belangrijk. In 2023 is naar alle kerken in Zwolle en in de regio twee keer een nieuwsbrief verstuurd, met als doel de verbinding te versterken en het netwerk van betrokken kerken te vergroten.

Kerken met Stip

In Zwolle is in 2023 het aantal **kerken met Stip** gelijk gebleven. Er zijn in Zwolle vijf kerken met Stip. Te weten:

- VEZ (Vrije Evangelisatie Zwolle)
- CGK (Christelijk Gereformeerde Kerk)
- Kerkgenootschap Leger des Heils
- GKV Zwolle Zuid (Koningskerk)
- PKN-gemeente Zwolle-Berkum, De Hoofdhof

Verskillende kerken in Zwolle zijn wel op andere manieren betrokken geraakt bij het werk van de stichting. Specifieke acties vanuit kerken:

- Giften voor het bloemenproject; Elke zondag worden er door de kerken bloemen geschonken voor de kerkdiensten in de PI. Hiermee wordt de band versterkt van de kerk 'buiten' de muren met de kerk 'binnen' de gevangensemuren. De bloemen worden na afloop van de dienst uitgedeeld. Deze actie gebeurt in nauwe samenwerking met Tuinland, die een deel van de bloemen sponsort.
- Verjaardagsmokken; Gedetineerden krijgen op hun verjaardag namens de Zwolse kerken een mok met inhoud.

5. RESULTATEN EN CONCLUSIE

Terugkijkend naar de doelen voor 2023 kunnen wij concluderen dat veel doelen zijn behaald, maar ook dat een aantal doelen nog niet of voor een deel nog niet zijn behaald.

1. De inzet van vrijwilligers is in 2023 uitgebreid. De belangstelling van vrijwilligers is toegenomen. De groep met bakvrijwilligers is uitgebreid en de bakworkshops worden nu op vijf afdelingen gegeven. De crea-workshops zijn bij gebrek aan vrijwilligers nog niet gestart.
2. In 2023 werd er acht keer een Alpha-cursus gegeven en tweemaal een vervolgcursus, daarnaast zijn nog twee individuele trajecten gestart.
3. De stichting heeft voor twee gedetineerden bemiddeld in het vinden van dagbesteding en voor twee gedetineerden bij het vinden van een maatje.
4. In 2023 is diaconale zorg verleend aan tenminste eenentwintig (ex-) gedetineerden van de PI. Dit betreft steun op het gebied van o.a. kleding, schoenen, netwerk en meubels.
5. Het voorleesproject is tweeëntwintig keer in de PI Zwolle aangeboden, zowel voor papa's als mama's met zo'n honderdvijftig deelnemers.
6. In 2023 was voor het bloemenproject voldoende financiële steun vanuit de kerken aanwezig, hoewel dit niet altijd specifiek benoemd wordt bij de gift.
7. Voor de fondswerving is een concreet plan van aanpak en in 2023 is dit verder opgepakt. Toezeggingen voor structurele financiële steun vanuit het netwerk van de kerken is in 2023 toegenomen. Er waren in 2023 meer kerken die giften overmaken of collecteren voor het werk van de stichting.
8. Het aantal kerken met Stip in de regio Zwolle is in 2023 gelijk gebleven er zijn er vijf. De belangstelling vanuit kerken voor de zorg van gedetineerden is toegenomen, evenals de bereidheid om ex-gedetineerden op te vangen.
9. In 2023 zijn twee nieuwsbrieven van DSG Zwolle in het netwerk verspreid om zo de betrokkenheid te vergroten.

Inhoudelijke conclusie

Wij kijken met een dankbaar gevoel terug op het jaar 2023. We zijn blij met de feestelijke bijeenkomst waarbij het convenant dat gesloten is met de Dienst Geestelijke Verzorging ondertekend is en met de goede samenwerking in de PI Zwolle. Wij zijn dankbaar voor de kansen en mogelijkheden die de directie van de PI Zwolle ons geeft. Dankbaar voor alle betrokkenheid en steun vanuit het netwerk van kerken en organisaties zodat we het dienstverband met onze diaconale pastor konden continueren. We zijn dankbaar voor de vrijwilligers die actief en betrokken zijn geweest bij de mensen in de PI. We zijn blij met de steun uit de Zwolse kerken en de warme contacten die er met diverse kerken en organisaties zijn. Vanuit de basis die er in de afgelopen jaren is gelegd hopen wij de opvang en begeleiding van ex-gedetineerden via de kerken in de toekomst nog verder te kunnen uitbreiden.

6. BEOOGDE RESULTATEN PROJECTJAAR 2024

1. De inzet van vrijwilligers wordt zo mogelijk uitgebouwd, zodat de crea-workshops weer opgestart kunnen worden en de bakworkshops uitgebreid kunnen worden naar andere afdelingen. Onderzocht wordt of er extra activiteiten georganiseerd kunnen worden bij de reguliere afdelingen van de vrouwen en de afdelingen van de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste achtmaal een Alpha-cursus gegeven in de PI Zwolle.
3. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden.
4. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan tenminste twaalf (ex-)gedetineerden van de PI Zwolle. Dit betreft met name hulp bij praktische vraagstukken zoals kleding, spullen, netwerk en/of meubels.
5. Het voorleesproject zal tenminste tweeëntwintig keer in de PI Zwolle worden aangeboden elf keer op de reguliere- en PPC-afdelingen en elf keer bij de terroristenafdeling.
6. De stichting onderhoudt warme contacten met de kerken in de Regio Zwolle en zoekt vanuit tenminste acht kerken de toezegging tot structurele steun.
7. De stichting zoekt tenminste twee fondsen die het werk willen ondersteunen.
8. De stichting hoopt dat het aantal Kerken met Stip in de regio Zwolle uitgebreid wordt en kerken actief betrokken worden bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor (ex-) gedetineerden.
9. Om de betrokkenheid binnen het netwerk te vergroten zal de stichting tweemaal per jaar een nieuwsbrief opstellen en verspreiden.